

УДК 338

Н. Юрик, канд.екон.наук, доц.

Б. Яковчук, студентка

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

N.Yuryk, Ph.D, Assos Prof.

B. Yakovchuk

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

IMPROVING THE QUALIFICATIONS OF SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC AND TEACHING EMPLOYEES IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL TRANSFORMATION OF SOCIETY

Важливим елементом удосконалення професійної діяльності наукових та науково-педагогічних працівників є підвищення кваліфікації. Освітянам надзвичайно важливо постійно поновлювати свої теоретичні знання, підвищувати власну компетентність, розширювати свій кругозір та мислення, збагачуючись актуальною інформацією про стан дотичних до викладацької діяльності сфер функціонування бізнесу, коригуючи методи викладання, використовуючи при цьому елементи творчого підходу.

Сьогодні науково-педагогічні працівники мають можливість власного вибору у сфері самоосвіти та самопідготовки, використовуючи різні формами та види. Серед основних форм підвищення кваліфікації відляють: інституційну (очну (денну, вечірню), заочну, дистанційну, мережеву); дуальну, на робочому місці, на виробництві тощо. Зазначимо, що для отримання більшого ефекту дані форми підвищення кваліфікації доцільно поєднувати [1].

Сучасна тенденція діджиталізації суспільства проявляється особливо яскраво в освіті. Цифровізація освіти включає в себе: електронне та цифрове насичення інформаційно-освітнього середовища; насичення інформаційно-освітнього середовища електронними пристроями, засобами та системами, тобто налагодження електронної комунікації. Глибока модернізація освітнього процесу потрібна для того, щоб він був пристосований як до життя в цифровому суспільстві, так і до професійної діяльності в умовах цифрової економіки [1].

Зокрема, опитування на інноваційно-освітній платформі «Всеосвіта», яке проводилося серед наукових та науково-педагогічних працівників щоб дізнатись яка форма підвищення кваліфікації сьогодні є більш популярною, показало, що абсолютна більшість респондентів проголосували за дистанційну форму підвищення кваліфікації. Насамперед, такий результат був пов'язаний з впливом пандемії та повномасштабного вторгнення росії в Україну, коли українцям надважливою стала власна безпека, а дистанційна форма підвищення кваліфікації є порятунком в даній ситуації. Для науково-педагогічного працівника важливим є те, щоб обрана форма підвищення кваліфікації була не лише якісною, але надавала можливість подальшого особистісного та професійного розвитку, зокрема можливість створення індивідуальних програм, що є однією з головних переваг електронного навчання.

Багатовекторність, здатність адаптуватися до постійних змін і фокусування на особистісному розвитку сьогодні є пріоритетними навичками в кожній професії, особливо для наукових та науково-педагогічних працівників. Саме дистанційне навчання спонукає удосконалюватися і бути в курсі останніх освітніх тенденцій [1].

На сьогоднішній день найпопулярнішими для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників є такі платформи як: «На Урок», «EdWay», «Всеосвіта», «EdEra», «Уміти», «Критичне мислення», ГО «ППО». Наприклад, освітній портал «На Урок» пропонує сучасні форми підвищення кваліфікації: короткострокові та повноцінні курси, дистанційні курси, онлайн-конференції, предметні інтенсиви, конкурси професійної

майстерності, стажування. Користувачами порталу є велика частина педагогів України, які мають можливість не лише брати інформацію, а й надавати власну. EdWay – національна платформа для підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників. Користувачами платформи вже є 42,5 тис. освітян. Дана платформа дає близько 800 можливостей підвищення кваліфікації. На порталі «Всеосвіта» є більше 190 онлайн-курсів підвищення кваліфікації та 41 тис. учасників. Даний портал дає можливість безкоштовного переглядати бібліотеку та вебіари, проходити курси підвищення кваліфікації. Скористатись можливостями платформи можуть наукові та науково-педагогічні працівники, учні, студенти, а також усі бажаючі. EdEra – українська студія онлайн-освіти для учнів та педагогів, яка понад 8 років створює онлайн-курси, навчальні платформи, інтерактивні ігри та підручники. Платформа «УМІТИ» є суб'єктом професійного розвитку наукових та науково-педагогічних працівників, яка пропонує освітні послуги, пропонуючи актуальну тематику. Діяльність платформи відповідає державним вимогам України та рекомендуються до зарахування освітянам, як підвищення кваліфікації згідно Закону України «Про освіту». Платформа «Критичне мислення» забезпечує практичне навчання з професійного розвитку для вчителів, викладачів університетів та працівників дошкільних закладів освіти по всій Україні. ПППО – платформа інститутів післядипломної педагогічної освіти, на якій зібрані лише матеріали від досвідчених фахівців з усієї країни; можливий доступ до низки дистанційних курсів на актуальні теми в галузі педагогіки; надана детальна інформація про зміст програми та обсяг курсів, а також про знання та навички, які можна отримати; наданий вільний доступ до відеолекцій.

Отже, перевагами дистанційного підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників є:

- Час. Доступ до гаджета можливий у будь-який зручний час для користувача.
- Розміщення. Ви можете розвивати свої навички у дистанційному форматі у віддаленому форматі, при обов'язковій наявності Інтернету та пристрою.
- Цільовий професійний розвиток. Педагоги можуть обирати провайдерів підвищення кваліфікації, які детально вивчили ринок ПК, пропонуючи більш якісні та ефективні послуги.
- Широкий вибір форматів і дисциплін. Дистанційне навчання не обмежується однією чи двома формами – це різноманітні курси, вебіари, семінари, конференції та педагогічні марафони, які вдало поєднують теоретичні та практичні знання.
- Участь. Дистанційне навчання не вимагає створення груп. Педагоги можуть розвивати свої навички індивідуально, не чекаючи, поки на курс набереться потрібна кількість учасників.
- Вартість. Як не дивно, дистанційне навчання дешевше, ніж післядипломне підвищення кваліфікації. Таке навчання не вимагає витрат на транспорт та інших додаткових витрат.

Загалом, підвищення кваліфікації в контексті цифрової трансформації суспільства дає можливість розвиватися та саморозвиватися, дозволяючи економити час і зусилля, що є величезною перевагою в сучасному світі, який є досить нестабільним.

Література

1. Хлебінська О. І. Теоретичні підходи до цифровізації та цифрової трансформації. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*. зб. тез II міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 22 квіт. 2021 р. Київ, 2021. С. 114-115.